

Hva kan gårsdagens reisevaner si om hvordan vi vil reise i fremtiden?

**Resultater basert på analyser fra Oslo og Viken
og av ungdoms reisevaner**

**Ved Ingunn Opheim Ellis
Asplan Viak, avdeling Urbanet Analyse**

Lang tradisjon for reisevaneundersøkelser i Norge

- Nasjonale reisevaneundersøkelser 1985, 1992, 1997, 2001, 2005, 2009, 2013/14, 2016-19, 2020-24
- Av stor betydning for transportplanlegging hos en rekke aktører
- Benyttes til å belyse en rekke ulike transportrelaterte problemstillinger

Hva gårsdagens reisevaner kan si om framtiden

Basert på resultater fra to prosjekter hvor vi ser på endring i reisevaner

- **Reisevaner i Oslo og Viken**
  - På oppdrag av Prosam
  - Prosam-rapport 242
- **Utvikling i de unges reisevaner fra 1990-tallet til i dag**
  - På oppdrag av Statens vegvesen
  - Urbanet Analyse rapport 129/2019

Endrede reisevaner i Oslo og Viken

På oppdrag av Prosam
Prosam-rapport 242

RAPPORT 242

Reisevaner i Oslo og Viken. En analyse av nasjonal reisevaneundersøkelse 2018/19

Foto: Hanne Jonassen

SAMARBEDET FOR BEDRE TRAFIKKPROGNOSER I OSLO -

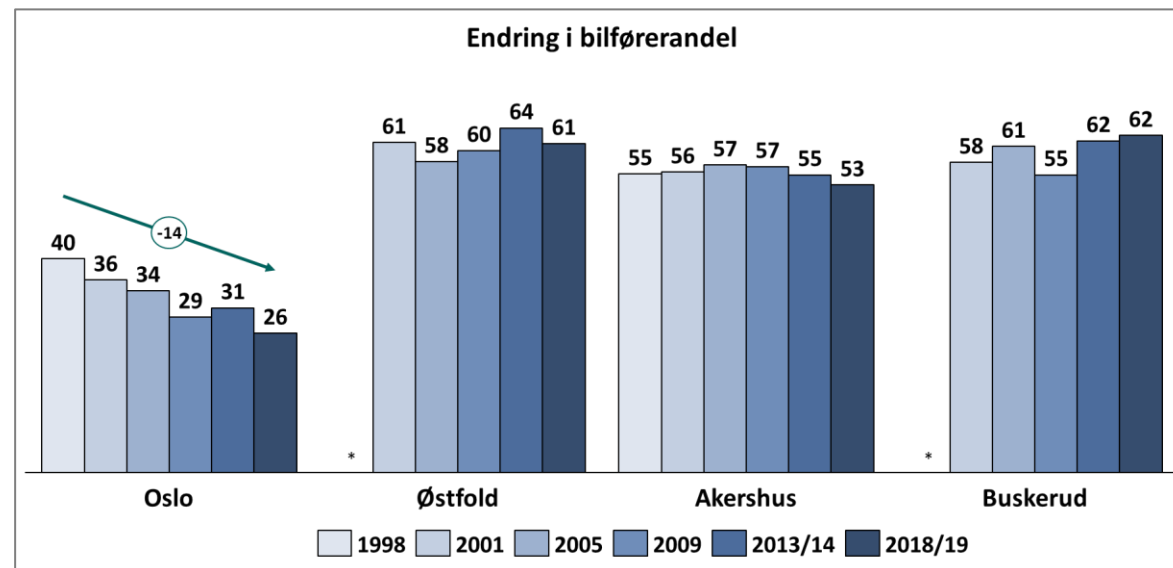
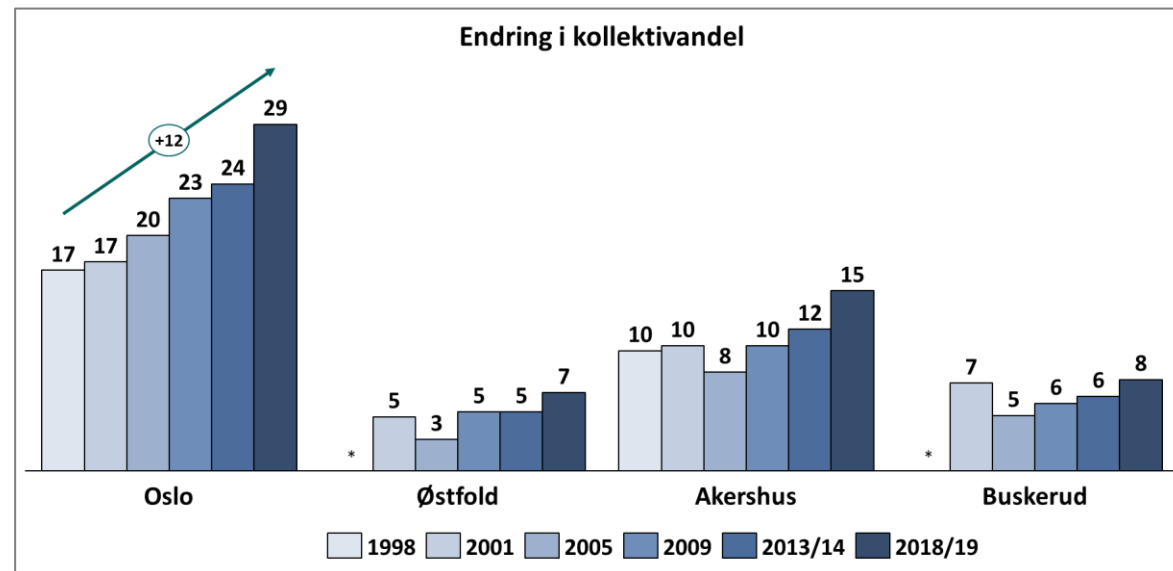
Statens vegvesen Region øst, Statens vegvesen Vegdirektoratet, Jernbaneverket Region øst, Akershus Fylkeskommune, Oslo kommune Plan- og bygningsetaten, Oslo kommune Byplanetaten, Ruter AS, NSB AS, Personlog

www.prosam.org

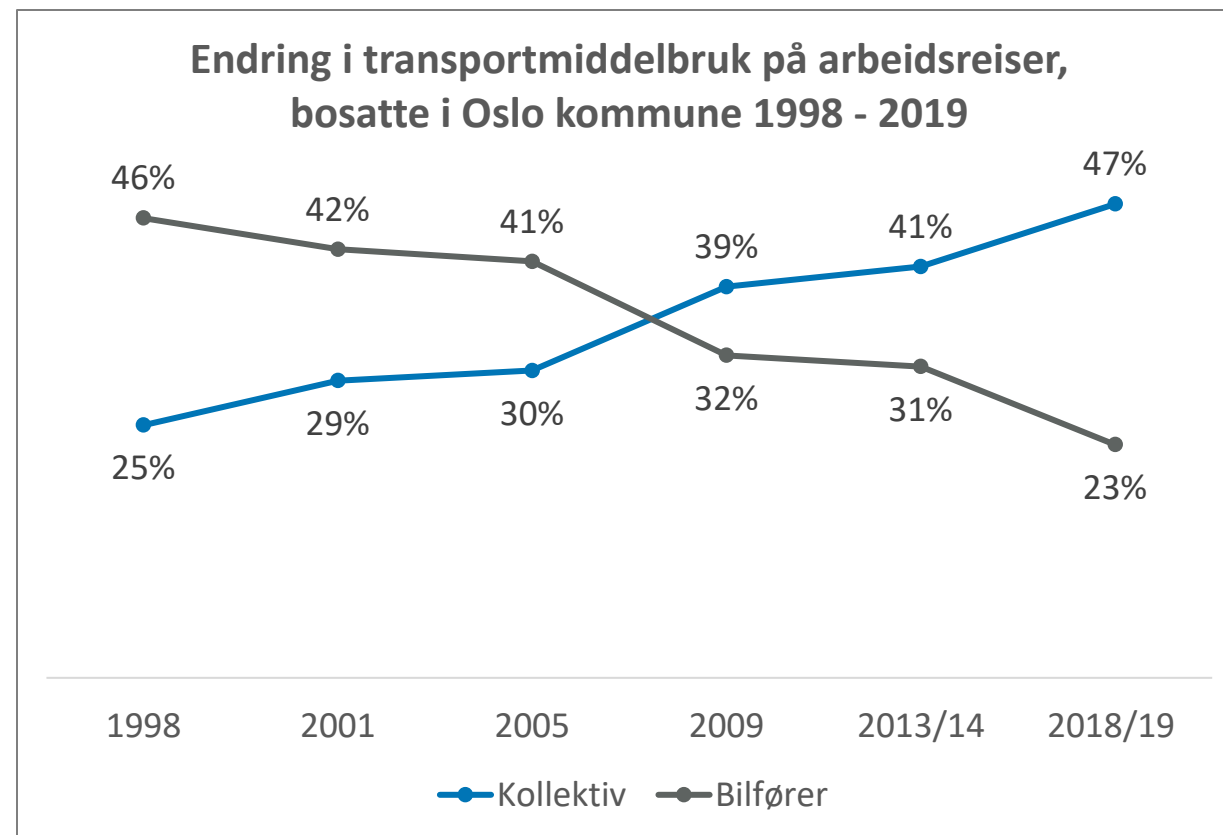
Økt kollektivandel og redusert bilandel i Oslo og Viken

- Økt kollektivandel blant befolkningen i Oslo og Viken:
  - Fra 17 % til 29 % i Oslo kommune
  - Fra 10 % til 15 % i Akershus fylke
- Redusert bilførerandel:
  - Fra 40 % til 26 % i Oslo kommune

Endring i reisevaner er særlig stor på arbeidsreiser

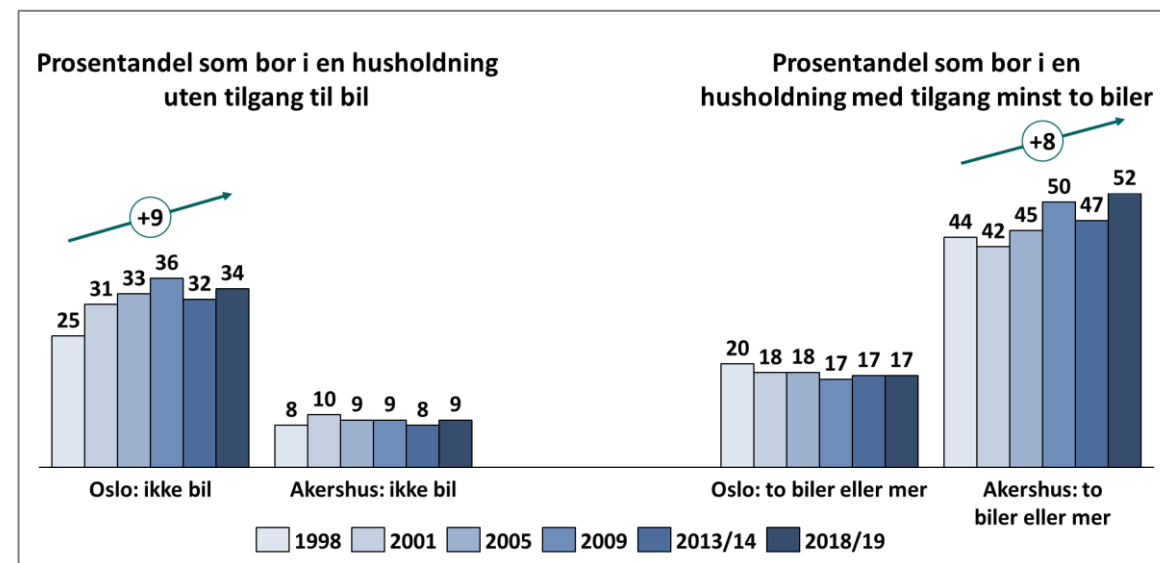
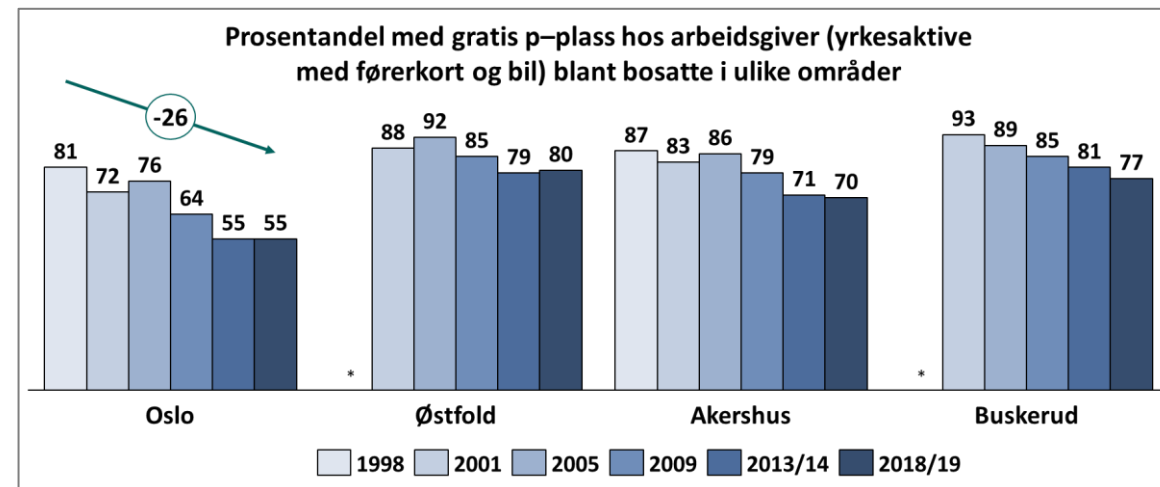
- Økt kollektivandel blant befolkningen i Oslo og Viken:
  - Fra 17 % til 29 % i Oslo kommune
  - Fra 10 % til 15 % i Akershus fylke
- Redusert bilførerandel:
  - Fra 40 % til 26 % i Oslo kommune
- Endringen er særlig stor for **arbeidsreiser i Oslo**

Færre yrkesaktive har gratis parkering hos arbeidsgiver

hos arbeidsgiver

- Færre med tilgang til gratis p-plass på arbeid, særlig i Oslo
- I Oslo er det også færre med tilgang til bil
- I de tre tidligere Viken-fylkene er det flere med tilgang til minst to biler

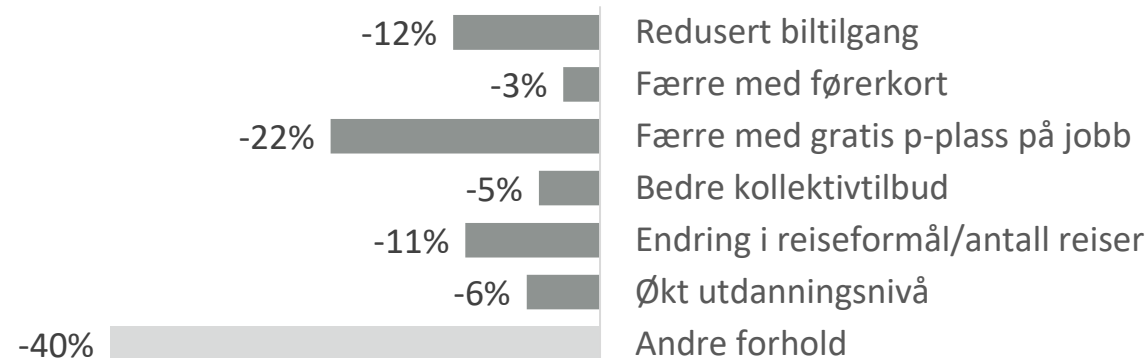

Drivkrefter bak endringer i transportmiddelbruk

- Regresjonsanalyse for sammenheng mellom endringer i rammebetingelser og transportmiddelbruk
- Redusert tilgang til parkering og færre med tilgang til bil gir færre bilreiser og flere kollektivreiser
- Resultatene benyttes til prognoser for framtidig transportmiddelbruk

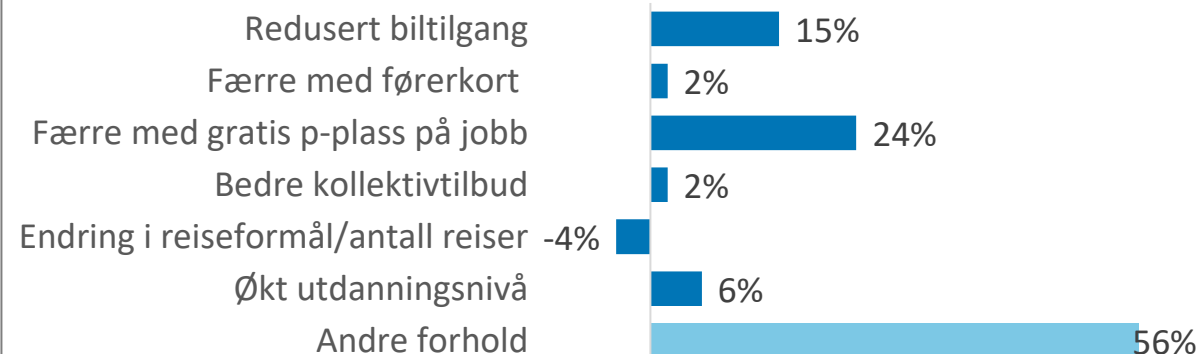
Drivkrefter bak redusert bilførerandel 1998 – 2019

Yrkesaktive I Oslo og Akershus

Drivkrefter bak økt kollektivandel 1998 – 2019

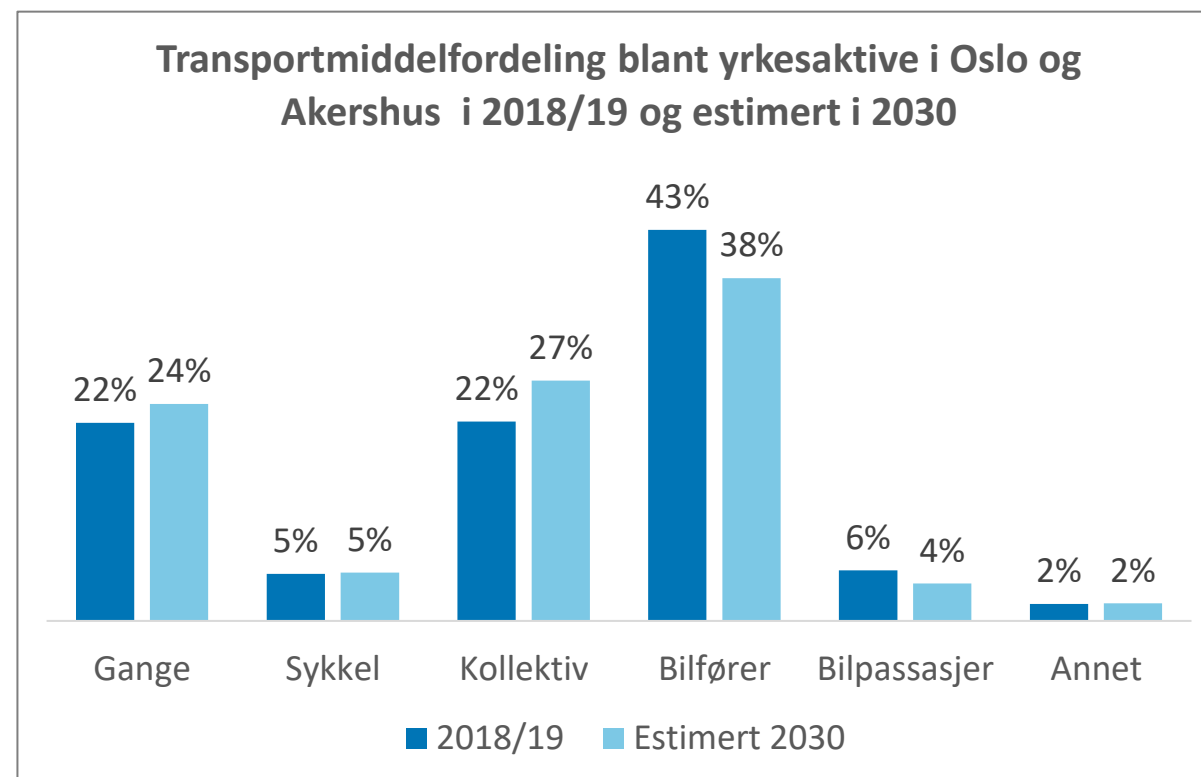
Yrkesaktive I Oslo og Akershus

Prognose for framtidig transportmiddelbruk

- Regresjonsanalyse for sammenheng mellom endringer i rammebetingelser og transportmiddelbruk
- Redusert tilgang til parkering og færre med tilgang til bil gir færre bilreiser og flere kollektivreiser
- Resultatene benyttes til prognoser for framtidig transportmiddelbruk
  - 20 % færre med gratis p-plass og 20 % redusert biltilgang gir ytterligere økning i gang- og kollektivandel på bekostning av bilreiser

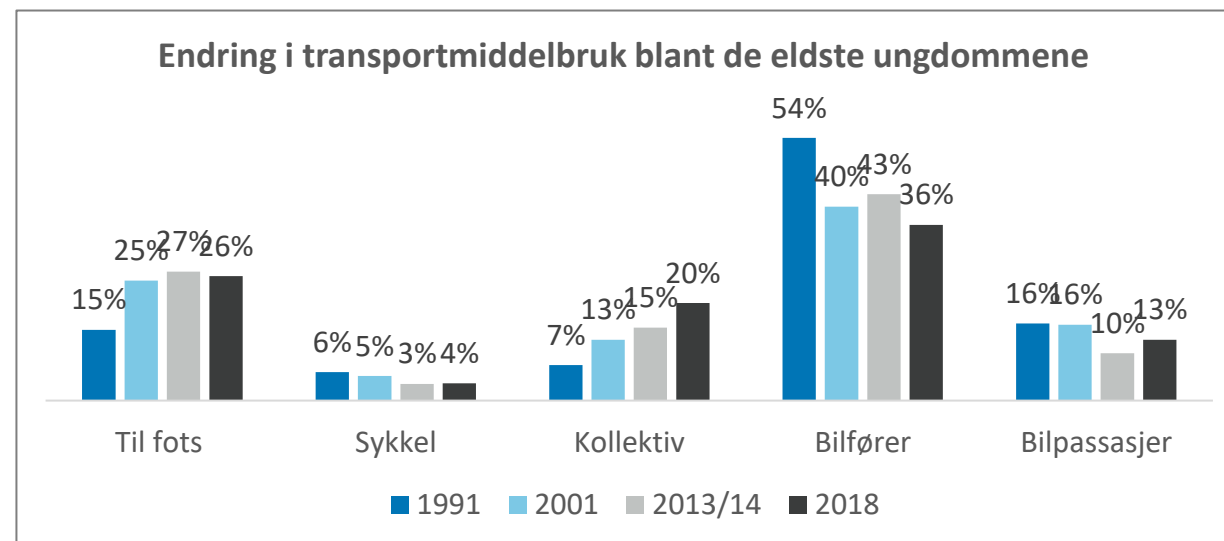
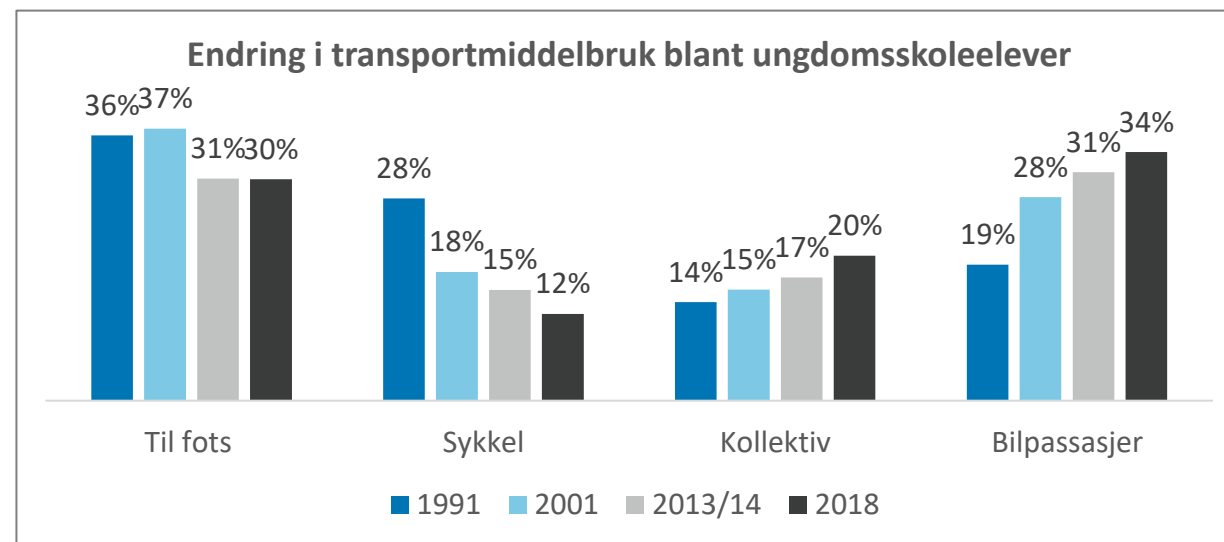
Utvikling i de unges reisevaner

På oppdrag av Statens vegvesen
Urbanet Analyse rapport 129/2019

Stor endring i ungdoms transportmiddelbruk

- Stadig flere ungdomsskoleelever blir kjørt dit de skal, og de sykler mindre enn før
- De eldste ungdommene kjører mindre bil nå enn de gjorde på 1990-tallet, og de reiser mer kollektivt

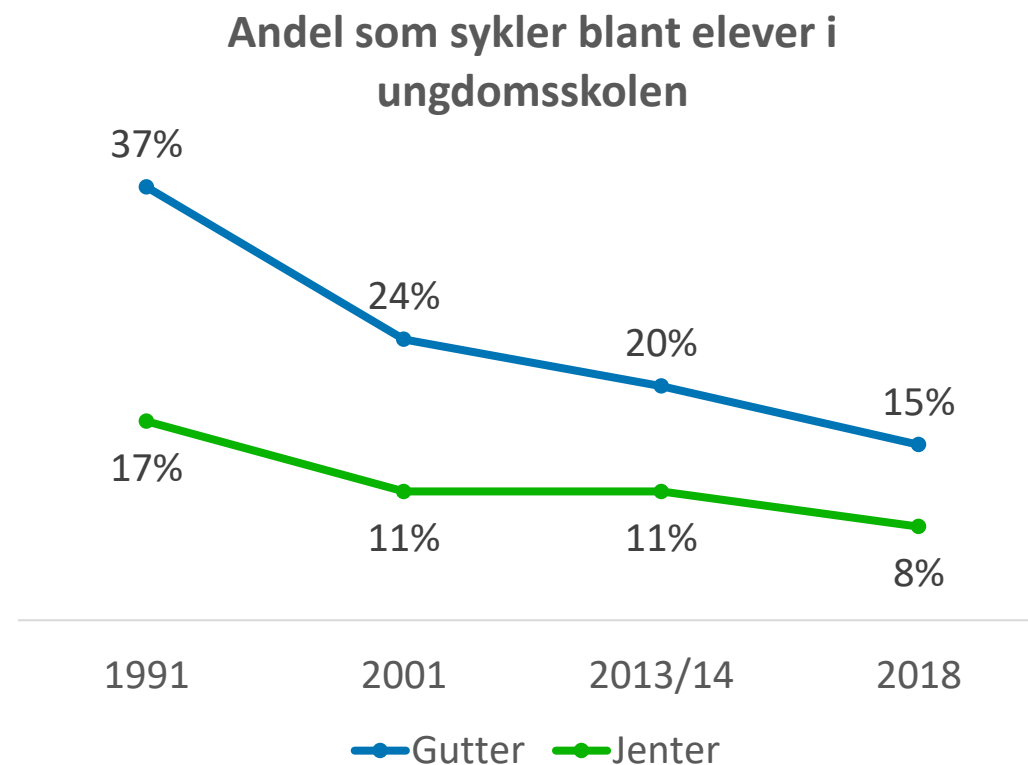

Ungdomsskoleelever:

Sykkelandelen har gått mest ned blant guttene

Ungdomsskoleelever:

- Sykkelandelen har gått mest ned blant ungdomsskolegutter
  - Kjønnforskjellen minker
- Økningen i passasjerandel er større blant gutter enn blant jenter
  - Jenter i ungdomsskolealder var bilpassasjerer i større grad enn gutter på 1990-tallet
  - Jenter og gutter blir kjørt i like stor grad i dag

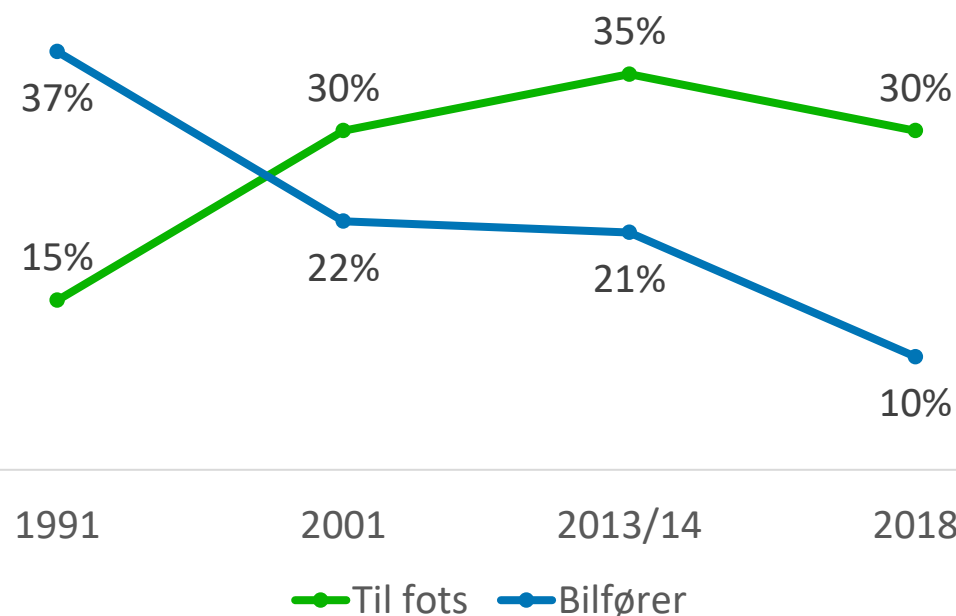
Eldre ungdom:

Bilandelen har særlig gått ned på skolereiser

Ungdom som er ferdig med videregående skole:

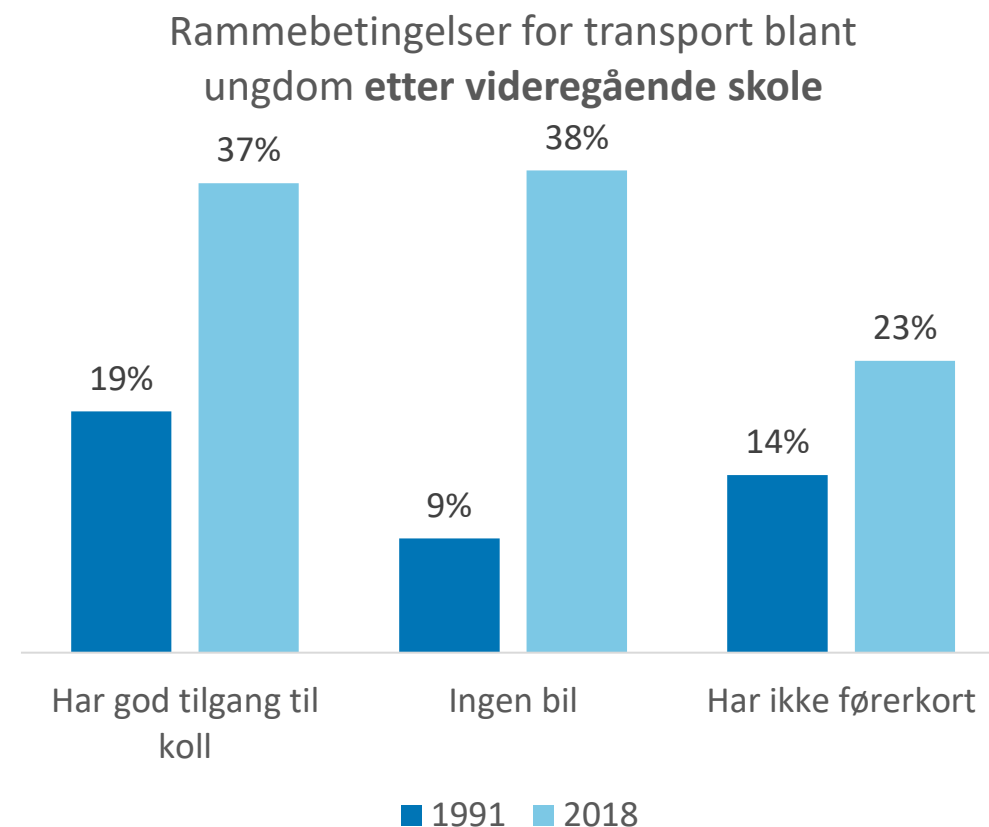
- Bilandelen har særlig gått ned på skolereiser
- På 1990-tallet var bilførerandelen høyere enn gangandelen på skolereiser
- Siden begynnelsen av 2000-tallet har gangandelen vært høyere enn bilførerandelen

Bilfører- og gangandel på skolereiser, ungdom som er ferdig med videregående skole

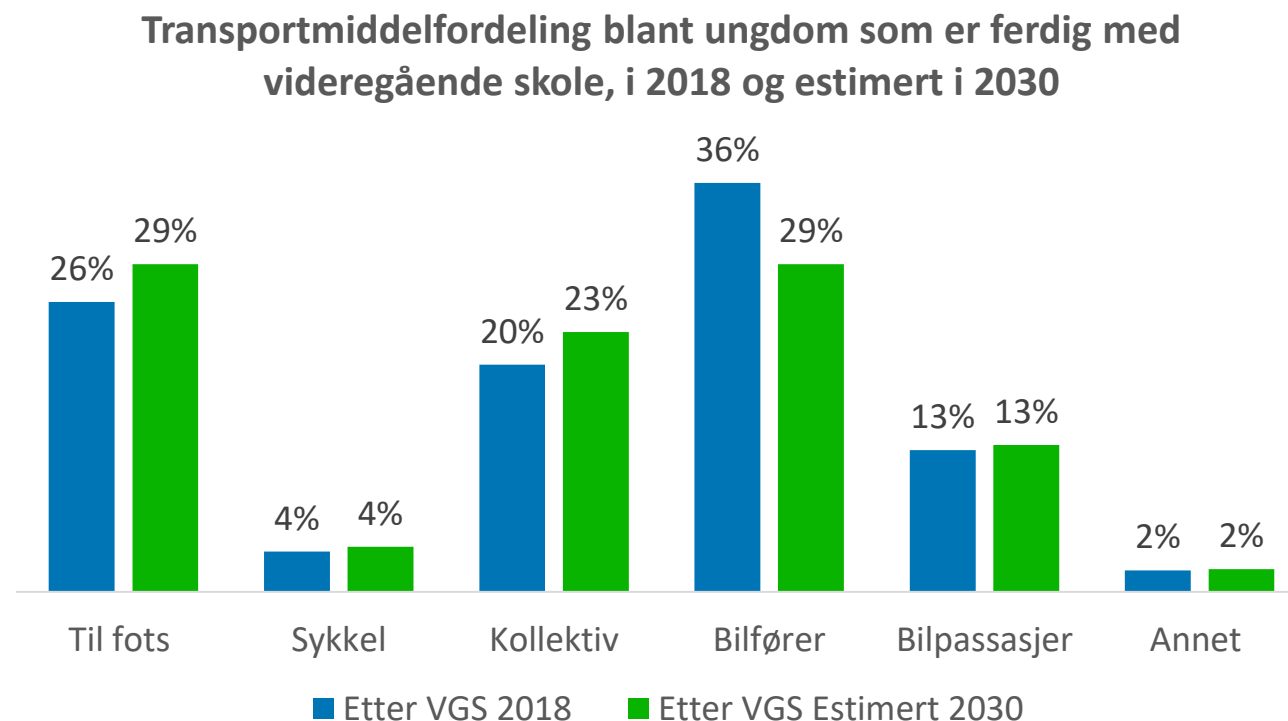
Stadig flere unge bor i en husholdning uten bil og tilgang til kollektivtransport har blitt bedre

- Flere ungdommer har bedre tilgang til kollektivtransport nå enn tidligere
- Andelen ungdommene som bor i en husholdning uten tilgang til bil gått ned
- Samtidig har færre førerkort for bil
- Dette er faktorer som har betydning for valg av transportmiddel

Fortsatt endring i rammebetingelser for transport vil gi redusert bilbruk

- Reisevanene til eldre ungdom påvirkes mest av endringer i rammebetingelser
- Kan forvente en ytterligere nedgang i bilreiser og en økning gang- og kollektivreiser blant de eldste ungdommene dersom
  - Stadig færre har førerkort og bil
  - Stadig flere bor i storbyer og har god tilgang til kollektivtransport

Tusen takk for oppmerksomheten!

- www.urbanet.no
- ingunn.ellis@asplanviak.no

